

ספר אגלי טל - מלאכת מעמר אות ב

[ב] (א) בדברים שהן גידולי קרקע וכו'. כתב הסמ"ג דאין עימור אלא כשמאספו במקום גידולו כעין קמה קצורה שמגבב השיבלים במקום גידולן כן המאסף פירות ומקבצן יחד במקום שנפלו מן האילן אבל אם נתפזרו במקום אחר מותר לקבצן והביא ראי' לזה מש"ס ביצה ל"ג. דמגבב עצים מן החצר ביו"ט ומדליק וכן דעת הרמ"כ הובא בכ"מ פ"ח [ה"ו] מהל' שבת דדוקא שקבצם ממקום שנפלו שם מן האילן אבל אם קבצם בבית לא. והביא ראי' לזה מדאמרינן במס' יו"ט [יג ע"ב] דמעמיד ערימה לא הוי גמר מלאכה לשבת:

(ב) והרמב"ם פ' הנ"ל כתב המקבץ דבילה ועשה ממנו עיגול או שניקב תאנים והכניס החבל בהם עד שנתקבצו ונעשו גוף אחד ה"ז תולדת מעמר וחייב וכן כל כיוצא בזה ובפכ"א [הי"א] מהל' הנ"ל כ' המדבק פירות עד שיעשו גוף אחד חייב משום מעמר לפיכך מי שנתפזרו לו פירות בחצירו מלקט על יד על יד אבל לא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה כדרך שהוא עושה בחול שמא יכבשם בידו לתוך הקופה ויבוא לידי עימור מבואר מדבריו דבבית שייך נמי עימור כשמכבשם בידו ועושה אותם גוף אחד. וצריך להבין דהא עיקר מלאכת עימור בשדה באסיפה גרידא. ובמשנה דהבונה [קג.] המלקט עשבים מפרש הרמב"ם בפירושו ובחיבורו [פ"ח ה"ה] משום מעמר מבואר דבלקיטה גרידא חשיב מעמר. ואם כן ממ"נ אם שייך מלאכת עימור בבית אף הלקיטה בעצמה תהי' אסורה מה"ת ואי ס"ל כהרמ"כ וסמ"ג א"כ מה בכך אם עשאן גוף אחד:

שו"ע הרב או"ח סימן שמ

ואין עימור אלא כשמאספו במקום גידולו כעין קמה קצורה שמגבב השבלים במקום גידולן וכן המאסף פירות ומקבצן יחד במקום שנפלו מן האילן אבל אם נתפזרו במקום אחר מותר לקבצם כמ"ש בסי' של"ה ואין עימור אלא בגידולי קרקע אבל מדברי סופרים אסור אף שלא בגידולי קרקע לקבצם במקום גידולם כגון לקבץ מלח ממשרפות המים ששורפתן ונעשים מלח וכן בכל כיוצא בזה (ויש אומרים שהמדבק פירות עד שנעשו גוף אחד חייב משום מעמר אפילו שלא במקום גידולם כגון) המקבץ דבילה ועשה ממנו עיגול או שנקב תאנים והכניס החבל בהם עד שנתקבצו ונעשו גוף אחד הרי זה תולדת מעמר וחייב וכן כל כיוצא בזה (וצריך להחמיר כדבריהם):

תוס' רי"ד

ספר השל"ה הקדוש - מסכת שבת - פרק נר מצוה (סח)

והנה נודע כי ששת ימי המעשה נחתמו בששה חותמות שם יה"ו, כנתבאר למעלה במסכת חולין (תורה אור סו). ואלו אותיות במילואן הן ל"ט יוד' הא' ואו', והנחש שפגם בבריאת מעשה בראשית וחטא והחטיא את האדם וחווה, גרם שנתקללו בל"ט קללות כמבואר ברקנא"ט ובציוני פרשת בראשית. וזה לשון הרקנא"ט, ואמרו רבותינו ז"ל בפרק רבי אליעזר הגדול זה לשונם, כי ל"ט קללות נתקללו אדם וחווה ונחש והאדמה, ועל כן החוטא אשר עליו רוח טומאת הזוהמא ההוא לוקה ארבעים חסר אחת...

ספר שפת אמת - בראשית - פרשת וישב - שנת [תרנ"ט]

במדרש בזעקך יצילוך קבוציך כו'. ענין החלום מאלמים אלומים בתוך השדה הוא בירור התערובות לברר אוכל מתוך פסולת. והוא תיקון השבטים. וזה בחי' עבודת ימי המעשה בל"ט מלאכות. אבל בשבת כתיב היום לא תמצאוהו בשדה. וילכו ללקוט ולא מצאו. כי בימי המעשה הקדושה מתלבשת בעולם הטבע וע"י הל"ט מלאכות יכולין למצוא נצוצי קדושה בעולם. אבל בשבת קודש הקדושה מתעלה. ולכן בש"ק צריכין שמירה כיון שאין הקדושה בתוך הטבע. אבל לבני ישראל הנחיל הקב"ה את השבת. ואסור לעשות מלאכה. וז"ש במשנה אבות מלאכות מ' חסר אחת ולא אמרו ל"ט. רק לרמוז כי חסר אחת אותו השורש של כל המלאכות כח הפועל בנפעל. וי"ל שזה נרמז בדברי הגמ' והמלאכה היתה דים לאו ממנינא דשלימו להו עבידתא. פי' דבמלאכת המשכן ה' שם כח השורש של כל המלאכות והיא אחת החסר באבות מלאכות בש"ק שאינה נמצאת בשדה כנ"ל. וזהו הש"ק בחי' יוסף הצדיק קמה אלומתי שנתעלה למעלה מן הטבע. ואיתא במד'. ורש"י הביאו. משל למרגליות שנפלה תוך החול אדם ממשמש כו' בכברה עד שמוצא המרגליות וזורק את החול. וכן הוא בכל ימי המעשה כי נצוצי קדושה נתפזרו בעולם.

ובכל שבת ושבת נתקן פרט אחד ונמצא המרגליות ולכן משליכין את החול. וכן ה' במעשה בראשית ששת ימים עשה ויכלו השמים ע"ש במדרש כל זמן שידי קונם ממשמש בהם היו מתרחבין והולכין נחו ידי קונם כו'. ושבת רומז ליום שכולו שבת שאזי ה' מציאת כל המרגליות ושמים כעשן נמלחו והארץ תבלה כו'. ובכל שבת יש עלי' במרגליות זו. וכמו כן בעבודת האדם למטה שנשלח לתקן זה התערבות כמ"ש וישלחו מגן עדן לעבוד כו' האדמה כי עיקר מקום האדם ה' בגן. אבל אחר החטא נשתלח לברר זה התערבות. ובשבת קודש יש לו עלי' והאדם צריך לידע שהוא שליח בעולם. וכל תשוקתו צריך להיות רק לעסוק בעבודת הבורא למצוא את המרגליות ואז יש לו חלק בשבת קודש. בזעקך יצילוך הוא המלחמה בימי המעשה למצוא המרגליות ונצוצי קדושה המתערבים בל"ט מלאכות. ואז כולם ישא רוח כמ"ש וילך אל ארץ מפני יעקב. אכן והחוסה בי ינחל ארץ הוא בח' השבת קודש פריסת סוכת שלום עלינו והיא נחלת יעקב בלי מצרים ומלחמות וזה תולדות יעקב יוסף:

ספר תורה אור - פרשת וישב

והנה אנחנו מאלמים אלמים כו'... ופי' וענין השבירה של הכלים ושל הנצוצות כו'. הוא ענין התפרדותן לחלקים רבים כמו עד"מ תיבת ברוך כשאותיות' מצורפות בתיבה זו מתלבש בהן השכלה שהוא ענין הברכה אבל כשיתפרדו הד' אותיות אלו זמ"ז להיות הבי"ת בפ"ע וכן הרי"ש וכו' אזי לא ימצא בהן התלבשות השכלה זאת כלל. ועד"ז הוא שבה"כ דתהו שנתפרדו הכלים לחלקים רבים מפורדים זמ"ז עד שנסתלק מהם האור שה' מתלבש בתוכן קודם פירוד זה. ומצד זה ירדו במדרגה בבחי' בי"ע ונתהוו מזה עולמות הנפרדים בראים רבים מינים ממינים שונים כמ"ש היש מספר כו'. והנה עצמות המאציל ב"ה הוא יחיד ומיוחד בתכלית היחוד כנודע ולזאת כדי שיתהוו בחי' הנבראים שהם בבחי' רבוי גדול ובבחי' פירוד שהם בחי' יש ודבר בפ"ע שזהו ממש המנגד אל אמתות אחדותו ב"ה שאין עוד מלבדו. הוצרך להיות ע"י שבה"כ שמחמת שנתפרדו לחלקים קטנים רבים מאד ע"י נעשה בחי' הרבוי של הנבראים וגם ע"י פירוד זה נעשה כל נברא מהות בפ"ע שכל מלאך מובדל מחבירו כו'. והנה כאשר ירדו הכלים והנצוצות מאת פניו ית' לפי גודל הירידה כך נעשה בהם הפירוד והרבוי. וכל שעדיין לא ירדו כ"כ אזי לא ה' הפירוד כ"כ כי כל הקרוב קרוב יותר אליו ית' יש בו יותר הבטול והאחדות וכל שנתרחקו יותר אזי נעשה בהן יותר הפירוד והרבוי ונמצא כשנפלו למטה בעשייה נעשה הפירוד והרבוי ביותר. וז"ש ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד כו' שהנהר הנמשך מעדן שהוא חכ' דאצילות בהיותה נמשכת והולכת דרך כל עולם האצ' עד הגן הוא בחי' מל' דאצילות הוא הכל נהר אחד עדיין מושלל מגדר ההתחלקות בתכלי'. כי באצ' איהו וגרמוהי חד שהן בבחי' ביטול אמיתי למאצילן ומיוחדין עמו בתכלית היחוד שהוא הפוך הפירוד והרבוי כו'. וכיון שמגיע הנהר בראש הבריאה אזי כתיב ומשם יפרד והיה לד' ראשים. ואף שלא נתוסף בו מים עכ"ז נתפרד והיו לד' חלקים. והן ד' מחנות שכינה פני אר' אל הימין פני שור כו'. אך הם חלקים כוללים עדיין שכל חלק מהם כולל כמה פרטים רבים. ובירידת המדרגה עוד נתחלק מבחי' מיכאל שהוא בחי' פני אריה לקפ"ו אלף בחינות מחולקות שהן מחנה מיכאל. וכן מבחי' גבריאל שהוא בחי' פני שור נתחלק לחלקים רבים שהם כל פרטי המלאכים דמחנה גבריאל כו' וכ"ז הוא עדיין בעולם הבריאה וביצירה מתחלק עוד לפרטים יותר שהן הרוחות דיצירה. ובעשיה מתחלק עוד לחלקים רבים ביותר שהם הנפשות דעשיה והכל הוא מבחי' שבה"כ שמתפררים בפירוד אחר פירוד ורבוי אחר רבוי כנ"ל. אך המלאכים הם אשר כבר נתקנו בבחי' עולם התקון וזהו הנק' ואשר משרתיו כולם עומדים כו'. ובחי' יוצר משרתי' הם המתבררי'

...

וזהו והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה. שזה ה' ג"כ עבודת השבטים ראובן ושמעון כו' שהיו מבררים הנצוצין שנפלו בבחי' פירוד בשבה"כ...

וזהו פי' מאלמים אלומים. עד"מ כמו שקושרין העמרים שמקבצין כמה שבולים רבים מאד ומחברין אותן וקושרין אותן באגודה אחת וזהו הנק' אלומה כידוע והרי מתחלה היו השבולים מפורדים זמ"ז וע"י קשירה זו היו לאחדים. כמו"כ ממש הוא ענין הבירורים והעלאת הנצוצות הנ"ל כשמעלין אותן מטורי דפרודי להתכלל בבחי' מ"ן באחדות ה' שנמצא נעשו ונכללו בבחי' אחד ממש ממה שהיו בתחלה בבחי' פירוד ורבוי כנ"ל.

ספר שפת אמת - בראשית - פרשת וישב - שנת [תר"נ]

בפסוק והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה. כי כל עבודת השבטים ה' לברר תערובות טוב ורע. והוא עבודת השדה להוציא החיות שנמצא גנוז. וצריך חרישה וזריעה. וקצירה וברירה להוציא התבואה מפסולת וקש. וכמו כן הוא בפנימיות כמ"ש נירו לכם ניר. ובאמת ה' זה שורש הגלות במצרים בחומר ובלבנים כ"ע בשדה. ובשבטים ה'

באופן קל יותר מאלמים אלומים בתוך השדה וכמו שהשבטים ה' התנהגותם שורש לגלות מצרים. כמו כן יוסף ה' שורש לגאולת מצרים. וז"ש קמה אלומתי וגם נצבה שהיא תכלית הבא מן העבודה. וכעין זה הוא בימי המעשה שהם ימי עבודה וצריכין בירור ובשבת יש עלי' לכל המעשה בימי עבודה. וזה קמה אלומתי. וכתוב בשבת היום לא תמצאוהו בשדה. דבחול הוא כמ"ש יגעתי ומצאתי. הוא מה שיכולין למצוא ע"י יגיעה ומלחמה עם היצה"ר להוציא נצוצי קדושה שנתערבו בפסולת. ובשבת קודש אין צריך בירור. והאמת כי השפע היורדת בימי המעשה הוא לכל העולם ולכן צריך בירור אוכל מתוך פסולת. ובש"ק השפע מיוחד רק לבנ"י והוא בקדושה וא"צ בירור. ולכן בחול בא ע"י צמצומים ומלאכים ובדרך הטבע וגשמיות. ובש"ק באחדות מהקב"ה בעצמו. והנה בפרשה הקודמת כתיב תולדות עשו בשמותם למקומותם. ונראה שכל אלו השמות היו מוכנים לעשו ותולדותיו אם היו מטיבים מעשיהם. ואח"כ נתגלגלו כל אלה ההארות ליעקב ובניו. וזה הוא מאלמים אלומים בתוך השדה כדכ' בעשו איש שדה. וכן איתא יש ששמותיהן נאים ואין מעשיהם נאים. עשו ואינו עושה כו'. כי הנה השם הוא התכלית מבוקש שנברא האדם בעבורו. וכמו דאיתא במלאך ששמו ע"ש השליחות. כמו כן אדם שנשתלח מעוה"ז כשגומר שליחותו זוכה לשמו המיוחד לו. לכן איתא כי הרשעים שוכחים שמם בקבר. [והרמז הוא כי הגוף הוא קבר. וכששוכחין מן הנשמה בעוה"ז זה הוא שכחת השם] ולכן זכו הצדיקים באותן השמות שהיו מוכן לרשעים כמ"ש וימנע מרשעים אורם. והאמת הוא כי הכל צריך להיות לשם שמים בלבד דאיתא בגמ' ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד והאידינא לאו אחד הוא אלא לא כשהוא נכתב הוא נקרא ע"ש. והענין הוא שבעוה"ז נסתר ונעלם ההנהגה הפנימיות ונכסה בדרך הטבע. וצריכין בנ"י להעיד ולברר שם כבוד מלכותו ית' בעולם. וזהו עבודת בנ"י בעולם דאיתא כל מה שברא הקב"ה לכבודו ברא ואין כבוד אלא תורה וכל התורה שמותיו של הקב"ה וע"י היגיעה בתורה ובמצות מבררין כבוד שמו ית' בעולם. כי קודם החטא ה' קדושת שמו ית' נגלה בעוה"ז כמו בשמים. אבל ע"י החטא נעשה פירוד ותערובת טוב ורע בעולם הזה. וכפי מה שיש לאדם חלק בכבוד שמו ית' בעולם. כמו כן זוכה לשם המיוחד לו בעוה"ב. וזה הרמז נרי בידך ונרץ בידך. כי השם הוא התפשטות במקום רחוק. ונחזור לדברינו כי השבטים ביררו כל הנ"ק שה' נמצא בשורש עשו ותולדותיו. וז"ש במדרש המוץ והתבן היו מריבים ע"ש בפ' וישלח כי כל זמן שה' עוד קצת אוכל בקשין. ה' להם מלחמות. ואח"כ כשהוציאו כל ההארות נתקיים בית יעקב אש. יוסף להבה. בית עשו לקש. לכן כשנתעלה יוסף ויצא מבית האסורים אז כתיב בעשו וילך אל ארץ. ואלה הביוררים הם עבודת כל בנ"י בפרט בגלות שנמצא הארות גנוזות בתוך הרשעים ומקומותם שצריכין להוציאם. ועל אלה הארות כתיב ה' שומר את גרים שהקב"ה שומר הנפשות שעתידין לצאת ולהתגייר כל ימי היותם תוך הפסולת. ולא דוקא נפשות. ונכלל בזה כל ניצוצי קדושה שעתידין להתברר ולהתכלל בצדיקים. וזאת עבודת ימי המעשה. אבל השבת מיוחד רק לבנ"י. וכתוב ביני ובין בני ישראל אות הוא כו' ששת ימים עשה כו'. דאיתא לא ה' צריך התורה להתחיל רק מהחודש הזה לכם מצוה ראשונה כו' רק משום כח מעשיו. וזאת הקושיא אינו על התורה דוקא. רק הענין הוא כי התורה ובנ"י מיוחדים רק לפנימיות עבודת השי"ת כמלאכי מרומים רק שכל מעשה בראשית ה' לזכות את בנ"י. כח מעשיו הגידי. להעלות כל הנ"ק שנמצאו ונגזזו במעשי בראשית. וזה ה' בימי המעשה. אבל השבת הוא כולו תורה ומיוחד רק לבנ"י. וזה האות ביני ובין בני ישראל כי ביום השביעי שבת וינפש וא"צ שום בירור בשבת כנ"ל. וב' אלו הבחינות עבודת ימי המעשה והגלות ויום השבת והגאולה. הוא עבודת השבטים ויוסף הצדיק. ואיתא כי י"ב סדרי תורה מיוחדים לי"ב שבטים. תורת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' כו' מחכימת פתי כו'. ונראה כי הם בח' ימי המעשה עם הלילות כי בכל יום הוא דרך מיוחד מתפשט מן התורה בשם מיוחד לעבודת היום. והפעולה מצד המקבלים הוא בח' הלילה. דיש בכל דבר דבר ונוקבא. אבל השבת הוא עצם התורה ואחדות אחד. וסיום המזמור הנחמדים מזהב כו' הוא בח' יום השבת ויוסף הצדיק ודוק כי קצרתי

ספר שפת אמת - בראשית - פרשת וישב - שנת [תרמ"ה]

ובכל מקום יש תערובות. וצריך בירור. ואח"כ הסט"א נפרדת כמ"ש כולם ישא כו' הבל. וכתוב וילך כו'. והחוסה בי ינחל ארץ. והוא מנוחת השבת הבא אחר ימי המעשה. וזה רמז הפ' מאלמים אלומים תוך השדה מקום שצריך בירור כמ"ש בעשו איש שדה. קמה אלומתי וגם נצבה הוא השבת בח' יוסף. תסובינה אלמותיכם ותשתחווין לאלומתי כי כל ימי המעשה צריכין להתבטל להשבת. והנה פי' כינוס בניו הוא על כל זרע ישראל שיעקב אע"ה לקט כל הניצוצות השייכים לכל תולדותיו. כי גם עשו רדף עם כל הכחות שלו כמ"ש בפרשה הקודמת אלה המלכים והאלופים עמלק מגדיאל שהם עד סוף הדורות. [ולא ה' ליעקב מנוחה עד שכינס גם הכוחות השייכים לתולדותיו. ורמז לדבר וישב כו' וסמוך לו אלה תולדות. לומר שע"י התולדות בא למנוחה. ויתכן עוד לומר כי באמת רצה אז לתקן עד תיקון השלם שיהי בזמן הגאולה. ולכן קפץ עליו רוגזו של יוסף כי לא ה' עוד הזמן לתיקון הכולל כאשר

שמעתי ממו"ז ז"ל באמרו ביקש לישיב בשלוה]:

ספר שפת אמת - בראשית - פרשת וישב - שנת [תרנ"ד]

ובאמת יוסף הוא בחי' השבת. וזהו רמז החלום מאלמים אלומים בתוך השדה. קמה אלומתי כו'. מאלמים מתרגמינן מאסרין איסרין. וגם פי' מאלמים מלשון אלם כמ"ש במדרש קמה אלומתי משתיקותא דאמא ע"ש לפי דרכו. ובדרך הנ"ל יתפרש ע"פ מ"ש במ"א פי' הגמ' בגיטין מי כמוכה באלים. באלמים ששומע גדופו של הרשע ושוקק. והוא הנהגתו ית' את העולם מלובש ומוסתר בדרך הטבע. ולכן הוא עבודת ימי המעשה בתוך השדה לברר מלכותו ית"ש כי הוא בכל משלה. הגם כי הוא מלובש בטבע. וכפי מה שמבררין בימי המעשה יש לזה עלי' בש"ק. והוא בחי' יוסף. קמה אלומתי וגם נצבה. ולא עוד שנותן קדושה גם לימי המעשה וזה רמז תסובינה אלומותיכם כו' שצריכין לבטל ימי המעשה אל השבת. וכמו כן השבטים עם יוסף הוא כלל הצריך לפרט ופרט הצריך לכלל. כי מקודם כתיב אנחנו מאלמים ביחד. ועי"ז קמה אלומתי. ואח"כ תסובינה אלומותיכם כו'. ומ"ש רמז מי כמוכה באלים על הנהגת ימי המעשה יתפרש סיפא דקרא מי כמוכה נאדר בקודש על קדושת יום השבת כמ"ש בזה"ק אמור ובמ"א כבר כתבנו מזה:

הכין מיפרשא, דאילו לגבי מעשר אפילו אם יעמר בשביל להביאו לעיר גם כן יקבע למעשרות, אבל לענין שבת העמדת ערימה פטור, היינו אם מעמיד ערימה בלי שתיעיל לפירות פטור, דאין זה מלאכת מחשבת.

והנראה בבאור כל דברי הראשונים הנ"ל, דהנה יש להדגיש ולהרגיש כי מלאכת מעמר שונה משאר מלאכות שבת, שכל המלאכות כשאדם עושה אותן היא פועל מה שהוא בדבר, כגון זורע וחורש צובע וכותב וכו', אבל המעמר אינו עושה שום שינוי בעצם הדבר ורק קירב בין הרחוקים, כינס את המפוזרים. ועיין שבת ב, א תוד"ה פשט וצו, ב תוד"ה הכנסה (וכ"ה בעוד ראשונים) הוצאה מלאכה גרועה היא, דמה לי מוציא מרה"י לרה"י ומה לי מוציא מרה"ר לרה"י. אי לתפר, עיי"ש דמשו"ה בעינן קרא מיוחד למלאכת הוצאה אע"ג דהויא במשכן, וזה היה לפלא בעיני רבותינו, מאי איכפת לן מה שמעמר היה במשכן הא אינה מלאכה חשובה כשאר מלאכות ולא מלאכת מחשבת מיקריא, ולכן חידש כל אחד את חידושו, רש"י ותוס' ושאר הנ"ל חידשו דליכא חיוב במעמר אלא במקום גידולו, משום דעצם העימור מה שמאסף את המפוזר לא חשיב מלאכה חשובה, רק אם עושה אותו במקום גידולו כיון שכך היא דרך הקוצרים, כ"ז מחשיב את המלאכה, אבל שלא במקום גידולו לא מיתחייב שכן עצם האסיפה אינה חשובה מלאכה. המאירי המיוחס לר"ן ור"ח או"ז חידשו דאין עימור אלא אם כן קושרם, דעצם העימור לא חשיבא מלאכה, ורק אם עושה מעשה קשירה, אז גם העימור חשיב מלאכה. רבנו חננאל, שכל דבריו דברי קבלה המה, ובעל ספר העתים חידשו את חידושם דאין עימור אלא א"כ מעמר משך ארבע אמות, אז חשיבא מלאכה, אבל בפחות מזה אין האיסוף עצמו חשיב מלאכה. התור"ד חידש דעיקר עימור הוא מה שמעמר אחרי הקוצרים, דכך היא דרך קשירה, וזה מחשיב את העימור למלאכה. ה"ש מפרשים" שהביא המאירי חידשו דאין מעמר מתחייב אלא א"כ מעמר בשביל מטרה וכיוון, אבל בלא זה אין זה מלאכה חשובה. דמה לי מונח רחיק מהשבולת השני' ומה לי מונח קרוב לשבולת השני'. ר"ח או"ז חידש דאין עימור חשיב מלאכה חשובה אלא אם כן מעמר לצורך העומרים.

ועתה נחזי אנן איך יפרש הרמב"ם מלאכת מעמר וסוגיא דביצה הנ"ל, והנה זה ברור דתירוץ רש"י ותוס' ושאר הנ"ל דבעינן מקום גידולו לא ס"ל לרמב"ם, שמבוארת שיטתו להדיא ולא בעינן מקום גידולו, שכן בפ"ח מהלכות שבת ה"ה כתב סתמא המעמר אוכלין וכו' ואין עימור אלא בגידולי קרקע, ולא הזכיר כלל מקום גידולו, וכן בפכ"א מהלכות אלו הי"א כתב "לפיכך מי שנתפזרו לו פירות בחצירו וכו' שמא יכבשם ויבא לידי עימור", וכן לא גריס בהך דמלת "ממלתא", עיין שם בסוף דבריו, וכן הסכימו גדולי האחרונים דלדעת הרמב"ם ליכא דין דמקום גידולו.

גם אין לומר דס"ל כהר"ח ובעה"ת, דכל כי האי הו"ל לפרושי, גם כדעת התור"ד אין הרמב"ם סבור, שהרי בפירוש כתב בפכ"א הנ"ל מי שנתפזרו לו פירות בחצירו וכו' ויבוא לידי עימור. גם אין לומר שסובר כשיטת רבנו חיים או"ז, שהרי בפירוש כתב בפיהמ"ש בפ' הבונה ואם היתה כוונתו בלקיטת העצים לשורפן וכו' נקרא מעמר, ע"ש.

ולומר דדעת הרמב"ם היא דבעימור בעינן קשירה, הנה אם כי בשו"ת ר"ח או"ז הנ"ל ובמרכבת המשנה החליטו כן בדעת הרמב"ם, וחיילא דידהו ממה שכתב בפ"ח ה"ו המקבץ דבילה ועשה ממנה עגול או שנקב תאנים והכניס החבל בהן עד שנתקבצו גוף אחד הרי זה תולדת מעמר וחייב וכן כל כיוצא בזה. וכ"כ בפכ"א הי"א המדבק פירות עד שיעשו גוף אחד חייב משום מעמר, הרי דסובר הרמב"ם דבעינן גוף אחד והיינו קשירה. אולם יש לעיין בזה.